

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia marca 2010 r.

**Pani
Małgorzata Janiszewska
Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor
Ochrony Środowiska
w Kielcach**

LKI-4112-06-1/2009
S/09/011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła kontrolę w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Kielcach (WIOŚ), w zakresie sposobu załatwiania skarg dotyczących niezgodnej z prawem ochrony środowiska działalności firm TRANS-CHEM i AGA-TRANS usytuowanych w miejscowości Bocheniec.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 15 stycznia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Inspektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Kielcach w zakresie kontrolowanej działalności.

Pozytywną ocenę uzasadnia podejmowanie kontroli w firmach TRANS-CHEM i AGA-TRANS w celu wyjaśnienia zawartych w skargach zarzutów o naruszaniu przez te firmy w toku prowadzonej działalności przepisów prawa ochrony środowiska. Stwierdzone nieprawidłowości polegały przede wszystkim na niepełnym wykorzystaniu ustaleń przeprowadzonych kontroli.

1. W dniu 27 lutego 2008 r. do WIOŚ wpłynęła skarga osób fizycznych na działalność przedsiębiorstwa TRANS-CHEM zlokalizowanego w miejscowości Bocheniec. W skardze wskazano, że samochody przedsiębiorstwa służą do przewożenia różnego rodzaju środków chemicznych, zaś beczki po chemikaliach są myte na terenie bazy transportowej. Powstające ścieki odprowadzane są do kanalizacji, z której wpływają do rzeki Nidy, przy czym część

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

ścieków wsiąka bezpośrednio do gruntu. W piśmie podniesiono również, że duża liczba samochodów ciężarowych należących do przedsiębiorstwa powoduje znaczny i uciążliwy hałas, zaś sama działalność przedsiębiorstwa transportowego ma niekorzystny wpływ na położony w jego zasięgu Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy i znajdujący się na jego terenie Rezerwat Przyrody „Milechowy”.

W wyniku przeprowadzonej przez pracowników WIOŚ w dniach 5 – 6 marca 2008 r. kontroli w firmie TRANS-CHEM, stwierdzono m.in., że ww. firma (dysponująca 80 samochodami typu SCANIA i 80 naczepami typu cysterny):

- mimo braku pozwoleń wodnoprawnych odprowadzała ścieki przemysłowe (z zastosowaniem osadnika ścieków przemysłowych) pochodzące z mycia samochodów i cystern po przewożonych materiałach do gminnego kolektora sanitarnego oraz odprowadzała ścieki opadowe (podczyszczone w separatorze substancji ropopochodnych) do gruntu na teren nieużytków zielonych;
- nie zawarła umowy z odbiorcą ścieków na odbiór ścieków przemysłowych;
- dopuściła do zanieczyszczenia odpadami osadnika ścieków przemysłowych i separatora substancji ropopochodnych;
- magazynowała na nieutwardzonym podłożu nieoznakowane beczki ze zgromadzonym przepracowanym olejem, zużyte części samochodowe oraz inne odpady niebezpieczne, co oznaczało nieprzestrzeganie decyzji starosty jędrzejowskiego nr OŚRiŁ-VI-7647-pgon-27/06 z 12 grudnia 2006 r. zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi.

W skierowanym przez Panią Inspektor w dniu 13 marca 2008 r., na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska², *Zarządzeniu pokontrolnym* zobowiązano właścicielkę firmy TRANS-CHEM m.in. do doprowadzenia do pełnej sprawności eksploatacyjnej osadników do podczyszczania ścieków przemysłowych oraz wód opadowych, zaprzestania magazynowania odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych i niedopuszczenia do przedostawania się do gruntu substancji ropopochodnych. W powyższym *Zarządzeniu* nie odniesiono się natomiast do podstawowej nieprawidłowości, jaką było wprowadzanie ścieków przemysłowych do kanalizacji sanitarnej oraz odprowadzanie wód opadowych do gruntu bez pozwoleń wodnoprawnych, jak również do braku umowy na odbiór ścieków przemysłowych.

Pismem z 13 marca 2008 r. Pani Inspektor poinformowała również starostę jędrzejowskiego o wynikach powyższej kontroli, w trybie art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, *celem podjęcia działań zgodnie z posiadanymi kompetencjami*. W piśmie tym nie zawarto jednak informacji o braku pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie ścieków przemysłowych przez firmę TRANS-CHEM.

Zdaniem NIK, pominięcie przez Panią Inspektor w *Zarządzeniu pokontrolnym* sprawy niezawarcia umowy na odbiór ścieków przemysłowych oraz braku pozwoleń wodnoprawnych na odprowadzanie ścieków przemysłowych i wód opadowych oraz niepoinformowanie starosty jędrzejowskiego, będącego – zgodnie z art. 376 pkt 2 ustawy z 27 kwietnia 2001 r.

² Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287 ze zm.

Prawo ochrony środowiska³ – organem ochrony środowiska, o braku pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie ścieków przemysłowych, świadczy o niepełnym i nierzetelnym wykorzystaniu ustaleń kontroli przeprowadzonej w firmie TRANS-CHEM.

2. W dniu 26 czerwca 2008 r. do WIOŚ wpłynęło pismo z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie wraz z załączonym wnioskiem osób fizycznych o podjęcie interwencji w sprawie uciążliwej działalności firm transportowych TRANS-CHEM i AGA-TRANS, prowadzących działalność gospodarczą w miejscowości Bocheniec. W związku z powyższym wnioskiem, w dniach 10 – 11 lipca 2008 r. WIOŚ przeprowadził w firmie TRANS-CHEM kolejną kontrolę w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony środowiska.

W wyniku tej kontroli stwierdzono, że ścieki opadowe z terenu bazy w dalszym ciągu odprowadzane były bez pozwolenia wodnoprawnego, natomiast ścieki przemysłowe pochodzące z mycia cystern gromadzone były w zbiorniku bezodpływowym, który w trakcie kontroli był przepełniony, a przedsiębiorca nie posiadał dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości. Dopiero po tej kontroli, mimo iż jej wyniki pokrywały się z ustaleniami kontroli przeprowadzonej w dniach 5 – 6 marca 2008 r., Pani Inspektor wszczęła postępowanie administracyjne w sprawie wstrzymania użytkowania przez właściciela firmy TRANS-CHEM instalacji do odprowadzania wód opadowych oraz uporządkowania gospodarki ściekami przemysłowymi.

W dniu 1 września 2008 r. Pani Inspektor wydała decyzję zobowiązującą właścicielkę firmy TRANS-CHEM do usunięcia nieprawidłowości w zakresie prowadzonej gospodarki ściekami przemysłowymi oraz ściekami opadowymi odprowadzanymi bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego, w terminie do 31 stycznia 2009 r.

Czynności kontrolne w firmie AGA-TRANS, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony środowiska w związku z prowadzoną działalnością na terenie nieruchomości w Bocheńcu [...] ⁴, zostały przeprowadzone przez pracowników WIOŚ dopiero w dniach 24 października oraz 12 listopada 2008 r., po pisemnej interwencji skarżących z 9 września 2008 r.

W wyniku powyższej kontroli ustalono, że firma AGA-TRANS ma podpisaną z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Małogoszczu umowę na odprowadzanie ścieków oraz zatwierdzony program gospodarki odpadami niebezpiecznymi z dnia 8 grudnia 2006 r. Ustalono także, że zgodnie z pozwoleniem na budowę wydanym przez starostę jędrzejowskiego w dniu 9 sierpnia 2005 r. obiekt miał pełnić funkcję budynku gospodarczego wraz z przyłączem, a nie bazy transportowej wraz z zapleczem technicznym (w budynku prowadzone były m.in. remonty, naprawy pojazdów samochodowych). Z informacji uzyskanej przez kontrolujących w Urzędzie Miasta i Gminy Małogoszcz wynikało, że firma użytkowała posesję niezgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Informację o wykorzystywaniu budynku niezgodnie z wydanym

³ Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.

⁴ Tajemnica ustawowo chroniona ... (DZ. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.)

pozwoleniem na budowę, WIOŚ przekazał do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Jędrzejowie.

3. Kolejna kontrola przeprowadzona w firmie TRANS-CHEM w dniu 19 lutego 2009 r. dotyczyła sprawdzenia realizacji obowiązków nałożonych ww. decyzją Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z 1 września 2008 r. W jej wyniku ustalono, że powyższe obowiązki zostały zrealizowane i nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów i wymagań ochrony środowiska. W szczególności stwierdzono, że kontrolowana jednostka uzyskała pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków opadowych do gruntu oraz zaprzestała użytkowania myjni autocystern (wytwarzania ścieków przemysłowych).

4. W *Regulaminie organizacyjnym* WIOŚ, w części wskazującej podstawy prawne działania Inspektoratu, wymieniona jest ustawa z 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie⁵, która utraciła moc z dniem 1 kwietnia 2009 r.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) pełne i rzetelne wykorzystywanie ustaleń przeprowadzonych kontroli, poprzez uwzględnianie wszystkich stwierdzonych nieprawidłowości w wydawanych zarządzeniach pokontrolnych i w zawiadomieniach kierowanych do właściwych organów;
- 2) uaktualnienie *Regulaminu organizacyjnego* WIOŚ w zakresie wskazanej podstawy prawnej działania.

Najwyższa Izba Kontroli w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Inspektor w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Inspektor prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁵ Dz. U. z 2001 r. Nr 80, poz. 872 ze zm.